

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség irodája: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-féle felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekot kérjük pénteken délig beküldeni.

X. évfolyam

Vasárnap 1901. évi szeptember 8-án.

36 szám.

A körorvosok államosítása.

Hazánkban nem mai keletű baj, hogy a diplomás emberek megélhetése biztosítva nincs. Becsvágyó, törekvő fiatal emberek komoly tanulmány, sok szorgalom és nem kevesebb pénzáldozatok árán megszerzik maguknak az egyetemi oklevelet s midőn már elérték céljukat s a becses kutyabőr zsebökben van, ama kínos kérdés előtt állanak, hogy a sok idealizmussal kiküzdött okmányt mi módon lehessen az életben gyakorlatilag értékesíteni. Különösen áll ez az orvosi fakultásra nézve. Az orvosok mindenkor a humanizmus szolgálatában állanak és esküjük szerint kötelesek minden alkalommal a humanizmus parancsait követni, tekintet nélkül, vajjon e mellett saját érdekek előmozdítatik-e vagy sem. Az orvos a beteggel nem alkudozhatik, feltételeket nem szabhat, mint például az ügyvéd. Éjjel-nappal embertársai egészsége fölött feltétlenül köteles örködni s a melyik orvos ez ellen vét, keményen megbűnhődik, esetleg orvosi oklevelét is elveszíti. Megszokta a mai társadalom, hogy az orvos megélésének lehetőségét teljesen alárendelt kérdésnek tekintse. Innen van, hogy számos orvos vidéken, különösen szegényebb helyeken, folytonosan anyagi gondokkal kénytelen küzdeni.

De míg az orvosok egy része, így a létért való közdelem miatt a szokatlanul szükséges tanulmányoktól — éppen a közegészségügy rovására — elvonatnak, addig másrészt a magyarországi lakosságnak je-

lentékeny hányada nélkülözni kénytelen az orvosi kezelést, néhol azért, mert az orvos lakóhelye távol esik a beteg tartózkodási helyétől, többnyire pedig a beteg szegénysége miatt.

Ilyen körülmények között sok helyütt szabad tér engedtetik a kuruzslásnak, mely hazánkban a köznép között még sokkal inkább el van terjedve, mint azt a mai felvilágosultság korszakában hinni lehetne.

Az állam végre ügyet vetett a visszás helyzetre és a belügyminiszter most — miután már az állatorvosokat államosította — az orvosok államosításához is fog.

Az államosítás célja, hogy az orvosok megélhetését és a szegény, vagy az orvos lakóhelyétől eddig távolesó betegek gyógykezelését is biztosítsa.

A körorvosi kerületek újabbán be fognak osztani és a beosztásnál tekintettel lesznek arra, hogy minden községben vagy annak közelében körorvos legyen; másrészt az orvosok állami fizetése is olyan lesz, hogy abból magánygyakorlat nélkül is megélhessenek és csakis olyan vidéken, a hol az orvos magánygyakorlata révén nagyobb jövedelemre számíthat, lesz az állami fizetés csekélyebb.

A körorvosok helye beosztásának meglesz az az előnye is, hogy egyes helyeknek orvosokkal való zsufoltságán segít, mert ezektől a feles számú orvosokat elvonja és olyan vidékre helyezi át, a hol kevesebb az orvos.

De az előnyökkel szemben az orvosok kötelességei is szaporodni fognak, a mennyi-

ben nemesak a rendes orvosi gyakorlatot kell folytatniok, hanem közegészségügyi és közegészségrendőri közszolgálat (hivatalos vizsgálatokat a korcsmákban piacokon, kutak, épületek stb. körül) is kell teljesíteni.

Nem kell különösen hangsúlyozni, hogy az említett intézménynél helyesebb alig került ki még a belügyminiszterintől.

Ezt az intézményt mindenkinek örömmel kell üdvözölni, mert célja — a méltó, hogy egy művelt, humánus társadalmi osztályon, az orvosi karon segít, az emberek legfőbb kincsét: egészségét megfelelő ápolásban részesíteni.

Kétség nem férhet hozzá, hogy ez a helyes intézmény mindenütt az országban meg fogja teremteni az áldást.

NAPI HIREK

Református magyar istentisztelet. Szabolcska Mihály temesvári reform. lelképásztor, a hirneves költőpap ma 8-án vasárnap d. e. 10 órakor urvacsoraosztással egybekötött istentiszteletet tart az állami főreáliskola épületében, melyről az egyház híveit ez uton is értesíti az egyház gondnoksága.

Főispánunk pancsovai lakos. Bajsai Zákó Milan, városunk kozszeretnek örvendő főispánja, a múlt szombaton este családjával együtt véglegesen Pancsovára költözött.

Hymen. Báró Stojánovits György germáni nagybirtokos Reichenhallban eljegyezte Ze kány Ilona kisasszonyt. Gratulálunk!

Halálozás. Lengyel Károly helybeli mechanikus felesége, szül. Raaber Teréz, fiatal élete 26-ik évében szerdán d. u. elhun. Béke hamvaira.

Tárca.

A nagynéni tanítása.

Nehogy valami pápaszemes tanítót tessenek képzelní, a ki egy holdvilágos estén a pedagógia szabályai szerint értekezik a csók adásáról és vevéséről. Itt közvetlenebb csokleczkéről van szó, mely a mama és leánya közt folyt le az esküvő (már mint a leány esküvője) előtt két héttel.

Megengedik, hogy a mamát Nina néni, a leányt pedig Gizának hívjuk.

Most Giza kisasszony beszél. Giza kisasszonyról pedig, mielőtt szólna, tudnunk kell, hogy magas vállas leány volt, arczán az ifjuság bájjával, szemében sugárzó fenynyel, szavában zengő dallammal és szívében erős elhatározással, hogy a Varjass György lesz, vagy pedig — hogy is szokták a német regényekben mondani? . . . Ah, igen, . . . vagy a néma sír.

Giza kisasszony pedig így szólott a mamához: Kedves mama! Nézd, kérlek, már egy-néhány nap mulva asszony leszek; ugyan gyarázd meg, nekem, hogy viseljem magamat a férjemmel szemben?

Nina néni úgy odavetődleg így válaszolt: Tudod édes Giza, az egész annyiból áll, hogy mindenképpen engedelmességedet tartozol a férjednek.

— Bah!

— Mi ez a „bah“?

— Ez a „bah!“ annyit jelent: mama, hogy ilyen semmisségeket mondhat az Klárinak, a kis „bakfű“-nak, de nem nekem! — Elvégre is egy pár nap mulva asszony leszek és nekem tudni kell egyet-mást arról, a mi nélkül az embert kineveti a férj . . .

Nina néni ijedten kapta föl a jóságos fejét.

— Miféle beszéd ez, Giza? Kitél tanultad ezeket a bolondságokat?

— Az Idától, az angol kisasszonytól, a mikor az udvarlás titkait magyarázta nekünk.

— Ugy, a kis béka! Az udvarlás titkait? — És hogy mentek ezek a szépséges tanítások.

— Tudod, édes mama, (de ne haragudj) mikor úgy magunkra voltunk sokszor, akkor az Ida mindig gyakorlatilag magyarázta meg nekünk, hogy miként kell a férfakkal szemben viselkedni . . .

— Gyakorlatilag? — riadt föl a mama — no várjatok csak, majd . . .

— Ha te haragszol, mama, akkor nem mondok el semmit!

— Hát jól van, nem haragszom, csak mondj el mindent, — volt a vallomásra csábító válasz.

— igen mama . . . Beh jó vagy el is mondok mindent! . . . Tudod, az Ida ilyenkor így szolt: No leányok, tudjátok meg, hogy a

férfiak és a fiatal emberek valóságos vörös ró-kák, olyan ravaszok.

— Hallatlan! tört ki Nina néni. És ezt mind az a savó színű vékony Ida mondta?

— De még ezután miket mondott!

— Még ezután?!

— Igen, mama. Azt mondta, hogy vannak hideg kamaszok és vannak heves férfiak, a kik a csokért élnek-halnak!

— Egy csokért?! Hiszen ez rettenetes. Egy szót se többet! — szörnyülködött a mama.

— De hiszen így mondta az Ida . . .

Egy szót se többet! értetted? — És vedd tudomásul, hogy az esküvő nem két hét mulva, hanem két hónap mulva lesz! Most éppen alkalmas idő arra, hogy kimenjünk a falura, a hová két hónapig a labat se teszi be Gyurika, a völegényed!

— Azok a macskák — sziszegte Nina néni, — milyen jámbor szent képeket vágta a nevelőben, és tessék arról diskurálnak, hogy a heves udvarló, hogy konyörög egy csokért! . . .

— De meg is mutatta, hogy miként kell adni és venni! — zokogott közbe Giza.

— Meg-mu-tat-ta? — volt az álmélkodó kérdés.

— I-hi-gen . . . — sirt tovább Giza, de már kíváncsian nézett anyjára, ki hozzá húzódott a pamlagra. A mama tényleg meg volt ijedve, hogy az ő aranyos lányát elrontot-

Erzébet királyné emléke. A mátyórságot szenvedett, jóságos lelkű királynénak, Magyarország nagyszonyának szeptember 10-én lesz a halála évfordulója. E szomorú nap gyászos emlékeztétét mély siralommal fogja megülni egész Magyarország.

Változások az ügyvédjelöltek körében. Radoszav István jogszigorló, mint dr. Spatariu Vladimir verseczi ügyvéd helyettese az ügyvédjelöltek lajstromába felvételre. Lekits Illés verseczi ügyvédjelölt dr. Dajkovic István ügyvéd irodájából dr. Adelmayer Ferencz verseczi ügyvéd irodájába lépett át.

Nemesszivü adakozó. Dr. Lichtchseindl Ernő helybeli gyakorló orvos koszoru megváltás címén 20 koronát adományozott a „Verseczi szegény polgárok menháza“-nak alapja javára. A szép tett nem szorul bővebb dicséretre.

Keresztszentelés. A „Cservenka-Paulis“ nevű verseczi szőlőterületen a birtokosok új keresztet állítottak fel, melynek felszentelése f. hó 1-én ment végbe megfelelő ünnepek között, sok száz hívő jelenlétében. A felszentelést megelőzőleg istentisztelet tartott a rom. kath. templomban, honnan fndő Savoly F. vezetése mellett vonult ki a körmenet a keresztet. Ott Unterreiner József s lelkész, majd Lászlóffy László apatplebánusunk tartottak emelkedett hangú beszédeket, intvén a szeretet jelvénye alatt a jelenlevőket a vallásosságra és emberszeretetre. A felszentelés után lakomára gyűltek a jelenlevők, kiknek sorai közt ott voltak a lelkészekon kívül Seemayer János kir. tan. polgármester, Dr. Seemayer Károly rom. kath. hitközségi elnök, Weifert K. főjegyző, Bodó L. főkapitány, Bodry M. v. tanácsos, Mihajlovits J. a hegyközség elnöke stb. Mint már ilyen alkalommal szokásos, felköszöntőkben sem volt hiány. A kegyeletes ünnepek mindvégig a legszebb rendben folytak le.

Közigazgatási bizottsági közgyűlés. Városunk közigazgatási bizottsága rendes havi közgyűlést f. hó 14-én szombaton fogja megtartani.

Kiállítási iroda. Majd nem egy egész esztendő választ el ugyan még bennünket a verseczi kiállítástól, a végrehajtó bizottság azonban már most gondoskodott egy állandó kiállítási irodai helyiségről, mely a városháza 24 számú szobájában van elhelyezve. Ezen irodában minden a kiállításra vonatkozó ügyben megadják a kívánt felvilágosítást.

Allami főreáliskolánkban a mult szerdán délelőtt tartották meg az iskolai év ünneplés megnyitását. Reggel 9 órakor a tanári testület és ifjuság a kath. templomba vonult az ünnepi „Veni Sancte“-ra. Istentisztelet után az iskola igazgatója, Vár helyi Ferencz, magvas beszédet intézett az ifjusághoz, intvén őket szorgalomra, igyekezetre, vallásosságra, lelkőkre kötvén az igaz törhetetlen hazaszeretetet.

ták és minden áron visszaakarta varázsolni őt az ártatlan sejtés világába.

— Akarsz-e a Gyurika felesége lenni? — kérde ünneplésesen.

— Oh igen, édes mama, nagyon szeretem a Gyurikát!

— Nem akarsz, hogy elhidegüdjön tőled és elhagyjon?

— Nem, nem, nem!

— Nos hát akkor mutasd meg, hogyan tanított rá a csókra az az Ida.

Giza erre a váratlan folhívásra szenvedélyesen atkarolta az anyja nyakat és olyan hevesen összecsókolta ajkait, hogy Nina néni csak nem elájult ijedében.

— Szent Isten! — kiáltott föl, a mint visszatolta magától Gizát, — ereszd el ereszd el! Ezen segíteni kell! — Vigyázz jól, hogy most mit mondok. Ha te az első napokban mint asszony így megcsókolod a Gyurikát, a milyen komor ember és a mennyire rajong a jól nevelt leányokért, rögtön ott hagy örökre.

— De én akkor elpusztulok, mama, — és újra kezdte a sirást.

— Na, na, édes leányom, az még nem bizonyos. Csak ügyelj most rám. — Hát édes kincsem, ha Gyurika, mint a férjed először megcsókol, akkor te egyszerűen szépen odatartod az ajkait és aztán félre fordítod a fejedet. — Na próbáljuk. — Ah, ha jól van. Ne ölelj meg engem ilyen erősen (oh, az a haszon-talan Ida!) és csak tartsd az ajkait. — Na még egyszer! — Mondtam már, hogy és kezd m. No, most. — Így, most jól volt egészen.

Szöllő- és gyümölcskiállítás Verseczen A helybeli közgazdasági egyesület szőlészeti szakosztálya elhatározta, hogy mint az előző években, az idén is gyümölcs és szőlő-kiállítást rendez a bucsú napján, szept. 14-én a „Szőlővenyigéhez“ címzett vendéglő nagytermében. Felhívtnak tehát a helybeli és vidékümbeli birtokosok, hogy ezen kiállításon mennél nagyobb számban résztvenni sziveskedjenek. A kiállítandó tárgyakat legkésőbb szept. 13 ig (szombat) estig veszi át a nevezett helyen működő bizottság. A kiállítás 14-én Vasárnap reggeli 8 órától d. u. 4. óráig lesz nyitva, bemeneti díj nincs. A kiállított gyümölcsöt és szőlőt a kiáll. bizottság fogja megbírálni, és többféle jutalmat fog kiosztani. Mivel az idén sok jó érett csemege szőlő van, a kiállítás gazdagnak idérkezik.

Beíratások eredménye. Az iskolai beíratások városunk valamennyi tanintézetében befejeztettek. Az eredmény a következő: Az allami főreáliskolában: I. a) oszt. 41. I. b) oszt. 42. II. oszt. 58. III. oszt. 52. IV. oszt. 39. V. oszt. 21. VI. oszt. 15. VII. oszt. 11. VIII. oszt. 14. Összesen 293. tanuló. — A közs. elemi fiu nepiskolában: I. a) 62. I. b) 64. I. c) 79. II. a) 52. II. b) 47. II. c) 62. III. a) 54. III. b) 47. III. c) 58. IV. a) 64. IV. b) 58. V. 50. és a VI. osztályba 23. összesen 720. tanuló. — A közs. elemi leányiskolában: I. a) 72. I. b) 71. I. c) 58. II. a) 62. II. b) 65. II. c) 43. III. a) 52. III. b) 54. III. c) 53. IV. a) 45. IV. b) 46. IV. c) 38. V. 43. és a VI. osztályba 17., összesen 619. tanuló.

Szüreti mulatság. Az iparosok daleyestülete mint az előző években, úgy az idén is rendez szüreti mulatságot f. hó 24-én a „szőlővenyige“ helyiségekben.

A bortermelők daleyestülete f. hó 14-én tartja meg a „Szőlővenyige“-ben III-ik kötelező hangversenyt és táncmulatságát.

A pancsovai új plébános. A megyés püspök Musich Sandor egri minorita-tanárt — a kit a minoriták kaptalanja Pancsovára helyeztett — az ottani plébániai teendőkkel megbizta.

Változások a klerusban. A megyés püspök Packi Péter doláci koadjutort Agara plébános helyettesnek és Schiler György új-misés áldozart Dolczra kaplannak disponalta.

Dengi tanfelügyelő nyugdíjaztatása. Dr. Dengi János, Krasso-szőrény vármegyének 1892. év óta tanfelügyelője, a lugosi főgymnasiumnak egykori tanára a kiváló poéta, kinek régebben süröbben jelentek meg a költeményei a fővárosi lapokban, buzgósággal és nagy körültekintéssel végzett nehéz hivatásának teljesítése közben gyógyíthatatlan betegségbe esett, minek következtében nyugdíjaztatásért folyamodott. Wlasics miniszter teljesítette a beteg poéta tanfelügyelő kérését és meleg hangú levélben nyugdíjazását rendelte el.

— Még egyszer! — Hát ez már megint micoda szelesség? Hányszor mondjam, hogy te hidegen allj meg és ne hajolj hozzám.

— Igen, de ha Gyurikára gondolok, akkor nem tudok olyan nyugodtan ülni.

— Hát azt akarod mégis, hogy elhagyjon?

— Nem, nem, édes mama!

— Na hát, akkor tartsd magad ahhoz, a mit mondtam!

— Igen, mama.

— Kezdjük el még egyszer. De most jól vigyázz! — No: most! — Így, így! Pompás! Pompás! Most már nyugodt vagyok! Csak így viseld magad és akkor nem hagy el a Gyurika. — Igéred, hogy így teszel?

— Igérem. És ugy-e mama most már nem megyünk ki a falura?

— De bizony megyünk!

És ebben a pillanatban gyöngé kopogás hallatszott az ajtón. Fol is nyílt és Gyurika állott előttük szóltanul, komolyan. De a hogy észrevette a Giza könnyes szép szeméit, egy pár lépést tett gyorsan előre, mire Giza is felpattant helyéről és egy ellenállhatatlan édes érzéstől hajtva, oda szaladt a Gyurikához, ki karjaiba zárta a reszkető leányt és a másik pillanatban olyan hevesen csókolták össze-vissza egymást, hogy az egész csókleccke tönkre volt téve.

Nina néni először haragudni akart, de ez a kedves jelenet annyira megvette az ő szívét is, hogy elfordult az ablak felé, nehogy meglássák a gyerekek az arcán az anyai boldogság igaz verőfényét.

Az állami tisztviselők mozgalma. A tisztviselői kongresszust előkészítő központi bizottság határozatilag kimondotta, hogy f. hó 21-23 napjain tartandó kongresszuson minden állami tisztviselő részt vehet, a ki részvételi jegyét f. hó 10-ig a bizottság irodájában (Budapest II., fő-utca 4. sz.) atveszi. Városunkból is több állami hivatalnok fog ez alkalommal Bpestre utazni.

Beszűntetendő éjjeli gyorsvonat. Temesvári laptársunk a „Délm. Közlöny“ a mult napokban azt a hirt hozta, hogy a Budapestről éjjel 10 órakor induló gyorsvonatot október 1-én be fogják szűntetni. Ez a hír városunk lakosságát is közelről érinti és különösen kereskedőink sajnálkoznak rajta, mivel Bpesten 3 órát fognak veszíteni és kénytelenek az esti 7 órai vonattal indulni, hogy reggelre itthon lehessenek. Üdvös dolog lenne, ha az összes érdekelt városok, mint p. u. Nagy-Becskerek, Versecz, Fehértemplom, Delta stb. sorompóba lépnének és együttesen kérnék az éjjeli gyorsvonat megtartását.

A délmagyarországi szinikerület. Felemlítettük már lapunk mult vasárnapi számában hogy a „Délvidéki szinikerület“ melyhez városunk is tartozik megválasztotta szinigazgatóját. Referádánkat most a következőkben egészítjük ki. A délvidéki szinikerület elnöksége a kerületi szintársulat, illetve a társulati igazgató szerződötése céljából pályázatot hirdetett. A beérkezett pályázatok felett a kerületi választmány Lugoson tartott ülésében döntött. Az ülésen Kónay Jenő Torontal vármegyei főispán mint elnök megbízásából Issekutz Aurél várm. főjegyző, a kerületi választmány tagja elnökölt. Ezen ülésen mindenekelőtt bemutatott a belügyminiszter leirata, melylyel örömmel veszi tudomásul a délmagyarországi szinikerület megalakulását és a választmány által bemutatott alapszabályok tartalmát, egyben jelentvén, hogy az 1902. évi szept. 30-ig terjedő szinivére készséggel helyez kilátásba 5-600 korona segélyt. — Bemutatott a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek a kerületi szintársulat személyzetének ingyenes utaztatása, nemkülömben a szinhazi felszerelési tárgyaknak ingyenes szállítása iránti kérelemre adott leirata, melyben arról értesíti a választmányt, hogy ezen kérelmet elvi okokból nem teljesítheti. Figyelemmel azonban a megalakult szinikerület támogatására méltó hazafias törekvése, hajlandó megengedni, hogy a szintársulat személyzete — az együttes utazás kikötése mellett — a személy- és vegyes-vonatok II. és III. kocsiosztályban megfelelően váltott félaru menetjegyekkel utazhassék; a szinhazi felszerelések szállítására pedig reá mutatott a fennálló díjkezdvezményekre. A választmány a beszerzett információk alapján a kerület szinigazgatójára egy évre, nevezetesen 1901. évi október hó 1-től 1902. évi szept. hó 30-ig terjedő időre Földessy Sandort választotta meg, ki előbb a kolozsvári nemzeti, később a budapesti vígszinhaznál működött mint titkár, s így megvan a biztosíték arra, hogy e minőségben szerzett tapasztalatait a magyar szinészet javára érvényesíteni fogja. A végleges tekinetével arra hogy a követelt igényeknek megfelelőleg kell a megválasztott szinigazgatónak f. é. szeptember hó 30-ig adott határidőre kiegészíteni e társulata. Tárgyaltattott több a választmány hataskörébe eső ügy közt a resiczai magyar nyelvterjesztő-egyesület elnökségének beadványa, melyben kéri, hogy a délmagyarországi szinikerületbe Resicza is bevonassék és részére 2-3 hétre terjedő előadások biztossittassanak. A választmány e kérést teljesíthetőnek találta, annyival inkább, mert Herkules furdőre a megállapított 6 heti időtartamot hosszúnak tartotta s elegendőnek talált 4 heti időtartamot s az itt megmaradó 2 heti előadásokat Resiczának tartotta fenn. Végül szóba került a választmányi ülésen az is, hogy a délmagyarországi szinikerület fenállásának biztosítása érdekében minden igyekezet oda fordítandó, hogy a kerület városaiiban más igazgatónak játszási engedély ne adassék. A fentebbiekhez a „Torontal“ a következő megjegyzéseket fuzi: „Abban a nagy figyelmet keltett elaboratumban, melyben a szinikerület lelke, Kónay főispán felsorolta azokat az elő-feltételeket, melyek mellett a szinikerület fenti összeállításában életképes lehetne, három pontot találunk: 1. Az államsegély 20.000 kor. emelendő. (Kaptunk 6000 koronát.) 2. Ingyenes vasutiszállítás a magyar államvasutakon. (Meg-

Folytatás a mellékleten.

Melléklet a „Délvidék“ szeptember hó 8-án megjelent 36-ik számához.

Folytatás a főlapból.

marad a régi kedvezmény.) 3. A szövetséghez tartozó városokban más igazgató ne kapjon játszási engedélyt. (Igenis kapott.) Ily körülmények között pedig — bármennyire faj is, de ennek a meggyőződésünknek kifejezést kell adnunk, — aligha lesz életképes a délvidéki színikerület. Bizony bizony aligha igaza nem lesz a „Torontál“ kollegának, mert megfelelő államsegély nélkül marad minden a régiiben, — s a szép reményeségek ugyancsak megcsapantának.

A vidéki hírlapírás köréből. „Ujvidéki Ujság“ czímen hetenkint kétszer megjelenő, magyar és német nyelvű politikai lap indult meg Ujvidéken, liberalis programmal. Szerkesztői: Balla Aladár dr. és Mayer József.

Iparosaink figyelmébe. A délmagyarországi iparszövetség verseczi fiokjának választmánya ma vasárnap d. u. 3 órára közös értekezletre hívja a Hemberger-féle vendéglőbe a helybeli iparosokat. Az értekezlet czéja megbeszélni azon módokat, hogy miként volna lehetséges, hogy iparosaink a jövő évben rendezendő kiállításon minél nagyobb számban vennének részt produktumaikkal. Az iparszövetségi verseczi fioknak ezen mozgalma bizonyára üdvös hatással lesz e kiállításon leendő részvételre nézve és itt is van már az ideje, hogy iparosaink a kiállításra szant munkáikat megkezdjék, és bejelentésük.

Ki akar postás lenni? A temesvári posta- és táviridagazgatóság kerületében ez idén verseczen is lesz posta- és távirida segédtisztai tanfolyam, mely október 15-én kezdődik és hat hónapon át tart. A tandíj 20 korona. A tanfolyam hallgatóitól megkívánatik gimnáziumi, reál- vagy polgári iskolai 4 oszt. bizonyítvány és 18 éves kor. A tanfolyam elvégzése, illetve a szakvizsga sikeres letétele után az illetők segédtisztekké lesznek kinevezve 1000—1400 kor. fizetéssel és megfelelő lakberrel. A tanfolyamra való felvétel iránt a kérvények szeptember hó 30-ig nyújtandók be a temesvári posta- és táviridagazgatósághoz.

Hivatalvesztés. A pénzügyminiszter közlebről döntött a nagybecskereki pénzügyigazgatóság kebelében történt visszaélések elkövetői fölött. Braun nagybecskereki pénzügyigazgató és Tellman titkár követtek el a visszaéléseket. A megyei közigazgatási bizottság, lefokozásra és áthelyezésre ítélte a bevádolt tisztviselőket, akik azonban ügyüket megfelelőbbézték a pénzügyminiszterhez. A miniszter, mint az Egyetértés értesül, most döntött e felelősség fölött. A miniszter beigazoltak találván a vádak, a súlyos visszaélésekkel vádolt tisztviselőket: Braun pénzügyigazgatót és Tellmann titkárt hivatalvesztésre ítélte.

A csemegezőllő szállítása nagyban folyik városunkban. Sajnos azonban hogy a szőlőnek nincs olyan jó ára mint más években. A fekete szőlő kilója a piacon 20—24 fillér közt váltakozik. Igen finom csemegezőllőt lehet kapni 36—40 fillérért kilóját. Szőlőtermelőink ezzel az eredménnyel sehogy sincsenek megelégedve. Nagy baj az, hogy határunkban sok helyütt romlani, rothadni kezdenek a fürtök. Miut a jelek mutatják, a siller szüret e hó közepe táján már megkezdődik. A mustnak azonban nem igen lesz jó ára, legalább az eddigi kereslet és alkuvások azt mutatják. Az idei bor minősége ha kedvezőtlen időjárás be nem köszönt meglehetősen jó lehet.

Színészet Nagyikindán. Deak Péter színigazgató, társulata kedden este tartotta bemutató előadását Nagyikindán a „Nemzeti szálló“ nagytermében. Első előadásul Mascagni „Parasztbecsület“-e és utána „Barátságból“ című angol bohózat került színre kitünő előadásban.

Szédelgés a délvidéken. A kereskedelem ügyi miniszternek tudomására jutott, hogy a Szerbországban működő temetkezési egyletek a Délvidéken is gyűjtenek tagokat, még pedig oly körülmények között, a melyek szédelgés vallanak. A miniszter a hozzá érkezett jelentések alapján most rendeletet adott ki, a melyben a határszáron fekvő megyéket arra hívja föl, hogy a szerb temetkezési intézetek ügynökeit igazolásra szólítsa s az esetben, ha kiderül, hogy kellő igazolványuk nincs, felelősségre vonja. Nem érdektelen fölemlíteni, hogy a magyarországi szerbnek, ha e temetkezési egyletek valamelyikébe beiratkozott, az egyesület

székhelyén, tehát Szerbiában, személyesen kellett jelentkezni, a mi azt a gyanút kelti, hogy a szédelgő egyesületek politikai üzelmekkel is foglalkoznak.

Országos vásárok. A városi tanácshoz érkezett jelentések szerint közelebb az alábbi helyeken lesz országos vásár: Zombolyán f. hó 7—8-án. Végváron f. hó 23-án Lippan f. hó 13—15-én, Párdányon f. hó 15-én, Orsován f. hó 17—19. és Karánsebezen október hó 3—5-én.

Elítélt pancsolók. Daczára a bortörvény szigorúságának, még mindig sokan vannak a bortermelők közt, a kik egész kedélyesen vízzel zaporítják a borukat, és a kik nem is igen akarják megérteni, hogy ebben mi a kifogásolni való. Ezekkel a pancsolókkal szemben a hatóságok eddig rendszerint igen lanyhan jártak el, míg végre most az erdélyrészi szász vidéken egy sereg pancsolón alaposan elverték a port. Hamlás és Kleinpöld községekben több bortermelőt elítélték, még pedig 150—40 korona pénzbírságra. Valóban jó volna gyakrabban statuálni ilyen példákat!

A magyar szőlő dicsérete. A „Berliner Tageblatt“ olvasóinak még a gyomrarról is gondoskodik: hasznos tanácsokat osztogat arra nézve, hogy a németek milyen gyümölcsöket egyenek az őszszel. A szőlők közül csupán a magyar szőlőt ajánlja a Berliner Tageblatt, a melyről a következőket írja: Az idén új fajta szőlőt is kapunk: a magyar fajtát. 1888-ig nem is volt ránk nézve idegen a magyar szőlő de azóta az import elkezdett csökkenni, 1890-ben pedig teljesen megszűnt. Sokféle betegség, egyebek között a szőlő-tetű teljesen tonkretette a magyar szőlőhegyeket a birtokosok nem tehettek egyebet, minthogy újból beültették a szőlőiket Amerikai tőkéket ültettek. Most már végre teremnek a fiatal tőkék. Minden gyümölcskedvelőnek, a ki szeret igazán leves szőlőt enni, a magyar szőlő ajánlható leginkább. Nem kemény a magva, s olasz szőlővel ellentétben nem vastag és erős a bőre, hanem gyöngye puha bőre van burkolva. Az ize szelid és kedves, anélkül, hogy zamat tekintetében sokkal gyöngébb volna, mint az olasz szőlő. Mivel az új dolgok mindig nehezen terjednek, a magyar szőlőnek is le kell küzdenie a detailkereskedők bizalmatlanságát. De azért bizonyos, hogy jövőre van a magyar szőlőnek. Az olcsóbb és rövidebb szállítás miatt igen könnyen beszerezhető s mivel rövidebb uton szállítják: nincs is annyi veszedelemnek kitéve, mint az olasz szőlő.

Az időjárás szeptemberben. A szegedi ismert időjós, a kinek eddigi jóvendölései nagy részben beváltak, erre a hónapra a következőket jósolja: szeptember hava némileg csapadékos, de még mindig meleg, közép része száraz és melegebb, a vége azonban erősen csapadékosnak mutatkozik, hűvösebb időjárással. A szüretelőeknek e hónap közepébe jó időt ígér, de sietniök kell, mert e hó végével erős változások várhatók s egyáltalában az ősz nem ígérkezik oly hosszúnak, mint az előbbi évekéi, a mennyiben e nyáron a napfoltok egészen hiányoztak, így az őszi vetéssel igyekvő gazdák jobban járnak mint a késlelők. Az ősz rövid lesz, abban az értelemben véve, hogy a szép őszi napok szeptember végéig eltűnnek.

Szőlőeltartás módja. A szüret idején időszerűnek tartjuk a szőlőeltartásnak egy biztos módját t. olvasóinkkal közölni. Franciaországban egy szőlős gazda szüret alkalmával ugyan is a szőlőfürtöket a szokásos módon padlisan és pinczéjében helyezte el, s egy része a fürtöknek a szeszszes kamrába került. Jó idő múlva a szőlőfürtökről a rothadt bogyókat eladás előtt letisztították, mely alkalommal a szeszszes kamrában elhelyezettekre is rákerült a szesz, de nagy meglepetésre a fürtök itt egész frissek és teljesen épek maradtak. E felfedezés után tett kísérletek a következő eljárás módra vezettek; az eltartandó szőlő befogadására egy teglából készült, és belől csementtel bevont tartót készítenek, melyre egy jól elzárható kis ajtót alkalmaznak. Ebbe a tartóba a szőlőfürtöket gyaluforgácsra rakják és egy széles száju alkohollal megtöltött nyitott üveget helyeznek el a tartó belsejébe. Ez eljárás egyszerű, olcsó és általános alkalmazása nálunk is nagy jelentőségű volna.

A Természet. Ezuttal is igen gazdag tartalommal jelent meg dr. Lendl és Lakatos folyóirata, a komolyabb családok részéről is nagyrabecsült „Természet“. A szeptember első felére eső számban a jeles szakíró, Lakatos Károly megmutatta, hogy mint költő is számot tesz; igen szép költeménye, „Tönödés“ czímmel nyitja meg a lapot, melynek szövege tulajdonképpen szépirodalmi könyvnyitással megírt tanulmányos cikk.

Választási mozgalmak. Az országgyűlési választások főkéllékét a zaslók képezik. A rozsabegy magyar textilipar r. t. a zaslószöveget gyártást oly mérvben bővítették ki, hogy az országnak ebbeli szükségletét teljesen fedezni képes. Ezen hazai iparvállalat, a gyártmány kitünő minősége és színtartósága, továbbá olcsó árak által tűnik ki. A magyar textilipar r. t. központi képvisellett Freudiger Mózes és Fajt, (Budapest, Laudon-utca 6.) bizta meg, kik eddig is a hazai ipar fejlesztése körül nagy érdemeket szereztek. E czég úgy a fővárosban, mint nagyobb vidéki városokban oly czégeknél kik eddig is a zasló elárúsításával foglalkoztak fölarúsító helyeket létesít, a hol megrendeléseket a gyár által megallapított eredeti árak mellett vesznek föl. Bővebb felvilágítást vagy képes arjegyzéket ingyen és bérmentve küldenek.

Tüdőbajosoknak. Az orvosi kongresszuson Leyden tanár konstataja, hogy csak magában németországban 1.200.000 ember sorvadásos, és hogy ezek közül ebben a rettenetes betegségben évente 180.000 elpusztul. A tüdőbaj keletkezésének okaért a tüdőbacillusok lettek megállapítva, ezeket a bacillusokat azonban minden ember belelegzi, mert megmenekülni fölük nem lehet. Ha tehát az emberiség nagy része ezen bacillusokat belelegzi, tüdővész azonban szerencsére még sem kap, tagadhatatlanul bizonyul az hogy maga az emberi test képes a bacillusait artalmatlaná tenni. Ekkor megfogalmazott a gondolat ezen tüdőmirigyeket valami uton-módon megerősíteni. A következő lépést Dr. Hoffmann megtette az által, hogy magát a szövetet, melyet a tüdő mirigyek az egészséges szervezet mellett készítenek a tüdő vész (idült katarus és sorvadás) ellen gyógyszerül használt a mely gyógyszert „Glaudulén“ néven nevezett el. A Glaudulén állatorvosok felügyelete alatt levagott teljesen egészséges ürök friss tüdőmirigyekből készítették. A tüdőmirigyek hűvos és teljesen légmentes teremben megszáritatnak és kis tabla alakokra készletnek: minden 0.25 grammos tabla 0.05 gramm porrá tört mirigyeket, és hogy élvezhető legyen 0.20 gramm tejczukrot tartalmaz. Ha a glaudulén előírás szerint használtatik akkor a beteg étvágya emelkedik, kedélye fölvidul, erőben és testsúlyban gyarapodik, a láz, izzadás és köhögés csillapul, míg végre teljesen elmarad — a slajm föloldódik, a gyógyulás folyamatban van.

*) A „Glaudulén“ Dr. Hoffmann utóda kémiai gyarabban (Szászország) készítették és majdnem az összes gyógytarakban kaphatók 100 tablácskát tartalmazó üvegenként 5 kor. 50 fillérért, 50 tablácskát tartalmazó üvegenként 3 koronaért. A hol nem kapható oda a gyár Török József Budapesti (király-utca 12) gyógyszerész úr által a fenti árak mellett bérmentve utánvettel küldi. Kívánatra a gyár ingyen és bérmentve küld kimutató utasítást.

Csarnok.

Kiálltvány a néphez!

Az én választási programom.

Két szó nyilallik át az egész magyar hazán. S e két szó: választási mozgalmak. Mutassatok cseszemőt, aki még eddig nem foglalt pártállást; mutassatok kisedet, aki nem korstekedik.

Az idők viharos járására való tekintettel, a tizenkettedik órában, amikor még menteni lehet, abban az időperczben, melyről Vergilius és a modern vezérezikkirók mondják, hogy: „iam proximus ardet Ucalegon“, — kilépek a szüzi tartózkodás meddő légköréből, hogy önzetlen szolgálataimat egyedül a honfitársak érdekeinek áldozzam föl.

Nem járok taposott utakon, új csapást vá-

gok az elvek rengetegében. Programmom eredeti; semmi másolás, semmi utánzás! Nem szédleges politikai elvekkel!

Tzerénytelenség nélkül merem mondani, hogy egyesitem magamban az összes jelöltek kelleit. Azaz: vagyok jó kormánypárti és jó ellenzéki, jó agrár és jó merkantilista, jó liberális és jó klerikális, jó feudális és jó radikális.

Programmom 13 pontba foglaltam össze. Miért éppen 13-ba? — kérde a tömeg. Azért, hogy e téren is ujtó legyek. Az eddigi jelöltek féltek a tizenhárom számba belemenni; én erkölcsi bátorságomnak elvitázhatatlan jelét adom akkor is, mikor a megszökött 12 pont helyett 13 pontot adok.

Ime a tizenhárom pont:

Önök joggal mondhatnák, hogy ez kabalisztikus program. Önök tévednek. Mert én minden pont elé egy mondatot varázsolok. Nem úgy, mint az ország 720.942 jelöltje, akik csak pontokat hangoztatnak, de a mondatról nagy bölösen nem beszélnek. Ezekután leplezetlenül föltárom elveim kincsésbányáját.

1. Ingyen korcsma a választások idejére. A »tisztá« választás úgy értelmezendő, hogy csak »tisztá« bort szabad a szavazó poharába önteni.

2. A fuvardijak fölvmelendők. De én nagylelkűen megengedem választóimnak, hogy gyalogosan is bejöhessenek a szavazás színhelyére.

3. A bevándorlás korlátozandó. Csak gazdag zsidóknak szabad bejönni.

4. Egyhónapos férjeknek minden vasárnap, hathónaposoknak egyhéten kétszer, egyveseknek hetenkint háromszor, ezen felül minden napon államilag elismert és törvénybe iktatott polgári kimenő adandó.

5. Szabad szerelem és vidéke.

6. Az anyós-ipar agyontámogatása. Anyósok, a kik a gyermekük házassága első hetében alkalmatlankodnak, hallgatással súlyosított kényszer-munkával büntetendők.

7. A ki beteg, az agyonkezeltesse magát.

8. Az egészséges ne kezeltesse magát.

9. A megrögzött merkantilistát fogja be az állam mezei munkára.

10. A megrögzött agráristát a katonasághoz mint katin-segédet sorozzák be.

11. Egyetemet és zálogházat a vidéknek. Egyik a másik nélkül nem ér semmit.

12. Az utkaparók helyzetén segíteni kell. (Hiszen ezek voltakép a megfigyelő osztályba valók, mert ott kaparnak, a hol nincs.)

13. Le a vagyonos elemmel! A lámpakarók szaporítandók. A korhadtt fakarók kicserélendők.

Pótprogramom is van. Ezekben a szeb-bik nemhez szólok. Mindössze három pontban.

1. Az állam közvetítése díjmentesen a házasságokat.

2. Minden asszony csak egy udvarlót tarthat. Ha többet akar, csinálja a dolgot.

3. A fiatal leányoknak vendéglőben csak éjjel szabad megjelenni. Ilyenkor a mama a kisebb gyermekeire vigyázzon odahaza.

Hogy melyik kerületbe választanak meg, azzal nem törődöm, Bizalmi táviratokat alulírott névre kérek. Nyomatott bizalmi blankétákkal szolid ár mellett szolgálók.

Az önök bölcs jóakarátába ajánlja magát Magyarország 720,946-ik jelöltje. **Mongodin.**

Közgazdaság.

Vetőmagvak hamisítása. Budapestről jelenti tudósítónk, hogy Budapest főváros gazdasági bizottsága a napokban tartott ülésén Deutsch Gyula budapesti magnagykereskedő hamisítási ügyével foglalkozott. Deutsch hangzatos igére-

tekkel szóta a vidéki gazdaközönség nyakába a különböző gazdasági vetőmagvakat, melyek a legtöbb esetben silányak, illetve ügyes hamisítások voltak és természetesen az a gazda, a ki az ő magvaiból vásárolt és azt vetette el — érzékenyen károsodott. Leginkább a lóhere magvakkal manipulált, mert ez az üzlet nagyon jövedelmező volt. A magyar lóheremag csiraképesége ugyanis több mint 99%, — ő pedig a kitéző magyar lóheremagot olyan silány amerikai maggal keverte, a melynek a csiraképesége csak 6%-ot tesz ki. Az elvetett magot már nem lehet megvizsgálni és így hiába panaszkodott a gazdaközönség. Deutsch Gyulára nem volt rábizonyítható bűnös manipulációja. Az idén kora tavasszal azután váratlanul vizsgálatot tartottak Deutsch Gyulánál, a melynek során konstatálták, hogy 32 zsák amerikai magot pár nap alatt megrendelőinek szétküldött és azonkívül az üzletében és a közraktárakban nagy mennyiségű ilyen magot találtak. A hamis lóhere magot elkobozták és a vizsgálatot ellene megindították. A közigazgatási bizottság Deutsch Gyulát tekintve, hogy a magyar magkereskedelem jó hírnevének a külföld és a vidéki gazdaközönség előtt való megrontására törekedett, — hogy a vidéki gazdáknak a hamisítással érzékeny károkat okozott, és végül, hogy vetőmaghamisításért egy ízben már büntetve is volt — **tizenöt napi elzárásra, 800 korona pénzbüntetésre** és a költségek fizetésére ítelt. Ebből az esetből is láthatja a gazdaközönség, hogy menyire óvatosnak kell lennie a vetőmag vásárlásánál, mert lelketlen kereskedők érzékenyen megkárosíthatják, — és épen ezt elkerülendő feltétlenül szükségük van a gazdáknak arra, hogy teljesen megbízható magkereskedőnél szerezze be szükségletüket. Ez az eset kell, hogy óvatosságra intse a gazdákat.

Szerkesztői levelezés.

Dr K—y. Budapest. Szerkesztőnk könyve, melyhez Herczeg Ferencz pompás előszót írt, okt. vége felé kerül a könyvpiacra. Ára 2. korona. Megrendelhető Singer és Wolfner bizományosnál Budapesten, vagy lapunk szerkesztőségében is.

J. A. és Cs. S. Penyige. K. Á.

E—ka valamennyiükkel együtt üdvözlötét küldi.

Dr. K. R. Dr. Perjéssy Mihály kir. törv. széki elnök jelenleg városunkban tartózkodik.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1900. október 1-től.

Fehértemplomból érkeznek:

4:49 reggel, 11:15 délben, 5:37 este.

Temesvár felé indul:

4:54 reggel, 11:20 délben, 5:54 este.

Temesvárról érkeznek:

8:27 reggel, 4:20 délután, 10:23 este.

Fehértemplom felé indul:

8:37 reggel, 4:34 délután, 10:33 este.

Becskekről érkeznek:

10:39 délelőtt, 9:39 este.

Becskek felé indul:

5. — reggel, 2:38 délután.

Pancsováról érkeznek:

7:37 reggel, 5:28 délután.

Pancsova felé indul:

8:45 reggel, 6:20 este.

Lugosról érkeznek:

8:04 reggel, 5:41 este.

Lugos felé indul:

3:23 reggel, 1:36 délben.

Budapestre beérnek a Verseczről direkt összeköttetési vonatok 1:25 d. u. 7:40 este 7:15 reggel Budapestre indul és Verseczre direct összeköttetése van este 7 óra, este 10:10 (uj), reggel 8:15, d. u. 2:30.

Nyiltér.

**PINCZÉR
EGY ÜVEG
KRONDORFIT!**

Borhoz legjobb!
Kitünő asztalviz és
NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Probacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbamulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarazó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a haziorvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban szelemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hola megerősödés szükséges csodálatos eredményel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A probacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarazó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 103 Elektron Building, Fort Wagne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

3944 szám — 1901 tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A verseczi kir. jbiróság mint tkvi. hatóság a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság kérelmére, minthogy Bozsits Vita árverési résztvevő az árverési feltételeknek eleget nem tett, Temesvármegye tiszti ügyésze által képviselt m. kir. államkincstár javára Zsivojnov Jęfta Zsivojnov Péra és Nesztora Szóka vattinai, és Zsivojnov Nikola bókai lakosok elleni végrehajtási ügyében 826 kor. 84 fill. tőke ennek és pedig 720 kor. 56 fill. után 1899 évi szeptember 25-től járó 6% kamatja 42 kor. 40 fill. és 40 kor. 96 fill. költség továbbá csatlakozást nyert a Zsivojnov Jęfta Péra és Nikolát megillető $\frac{3}{4}$ része a deitai kir. kincstári uradalom vevő kárára a visszárverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s Vattina község 45 sz. tjkönyvben A L (127—128) hrsz. 47. ö. i. sz. beltelkes ház, továbbá (667—669) hrsz. ingatlan és a hozz tartozó 800 négyzetöl legelő 817 koronában megállapított kikiáltási árban 1901 évi október hó 29-ik napján d. e. 11 órakor Vattinán a község előljárásági irodában megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígőretet senki sem tenne, az árverésre kitézött ingatlan a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

2. Árverezni kívánok bánatpénzüll tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 132 kor. 80 fill. közzpénzben vagy az 1881. 60 t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1-én 3333 sz. a kelt G. K. R. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontja a hivatalos órák alatt a kir. járásbírószág telekkönyvi irodában és a községi előljáráságnál megtekinthetők.

Verseczen, a kir. jbiróság mint tkvi. hatóságnál 1901 évi május hó 27-én.

Ambrus, kir. aljbiró.

Egy svajcezi csoda.

Az alatt jegyzett czég utánvét mellett küld minden személynek, legyen az bármely osztályú, a kereskedői világban még nem létezett árban

csak 3 koronáért

vámmentesen 1 kitűnő 24 óra járatu órát, 3 évi jótállás mellett.

Ezenkívül kap ez órának minden egyes megrendelője egy aranyozott, finom izléssel összeállított láncot ingyen hozzácsomagolva. Ha az óra meg nem felel úgy szívesen kicseréljük, esetleg az órszeget visszaszármatatjuk. Egyes egyedül kapható a

Svajcezi óra-nagyraktár-vállalatnál Basel-Horbürg (Svajcz.)
Bebizonyítható hogy sok ezer ily órát a legnagyobb megelégedésre szállítottunk.

TROPON-SÜTEMÉNYEK

a legízletesebbek és a legtáplálóbbak.

TROPON-CAKES (Biscuits)

igen jóízű teasütemény, nagy fehérnye tartalmánál fogva nagyon tápláló

TROPON - KÉTSZERSÜLT

tablálóból a közönséges kétszersültre. Tej, kávé, bor mellé a legjobb sütemény egészségesek és betegek számára.

TROPON - KARLSBADI-

KÉTSZERSÜLT zsírtalan és azért igen könnyen emészthető sütemény gyöngygyomorruak számára.

TROPON-DIABETIKUS

KÉTSZERSÜLT elenyésző csekély liszt-tartalma és nagy fehérnyetartalma miatt a cukorbetegyek legjobb tápláléka.

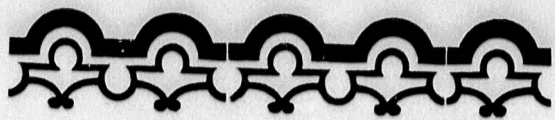
Minden gyógyszerertében kaphatók.

Utbaigazítást ad:

Dr. LASZLÓ FRIGYES,
Budapest, VI., Gyár-u. 7.

Dr. RÖDER ÉS TARSA,

osztr magyar Tropon- és táplisztt gyárai
Klosterneuburg - Bécs.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet

Verseczen

(czégtulajdonos Kirchner Ernő)

ajánlja magát minden a szakmájába vágó munka jutányos, izléses és gyors kivitelére.

8120. szám. — 1901.

Hirdetmény.

Versecz város törvényhatósági bizottságának f. é. augusztus hó 30-án tartott közgyűlésében 1460kv./8120ikt. ex 1901 sz. a. hozott határozattal a mutatóanyagok és látványosságok után Versecz thjf. város területén fizetendő díjakról szóló szabályrendelet alkottatván, az 1886 évi XXI. t-cz. 7. és 8. §§-ai alapján ezenel közhírré tétetik, hogy ezen szabályrendelet a vonatkozó közgyűlési határozattal együtt f. é. szeptember hó 5-től kezdve f. é. október hó 4-éig bezárolag a hivatalos órák alatt leendő közbetkintés végett kitétetik, jogában állván minden adózónak a hivatkozott közgyűlési határozat illetve szabályrendelet ellen a fenelt kitétt időben felelbeszését írásban a vár tanácsshoz beadni.

Verseczen, 1901 évi szeptember hó 2-án.

polgármester helyett

Weifert Károly, főjegyző.

Eladó.

Egy alig használt divatos teljes ebédlő berendezés, salon csillár, fegyverek jutányosan eladók. Hol, megtudható a kiadóhivatalnál.

Mesés

Hihetetlen!

olesók a mi általánosan kedvelt és sok elismerés által kitüntetett

10-féle órai különlegességünk és pedig

Finom Nickel-Remontoir kitűnően szerkesztve, 36 óras, legjobb

gépezettel Kr. 5.—

A kedvelt Roskopf-féle Nickel-Anker-Remontoir " 8:50

Fekete-aczel-Remontoir 3 aczel fedéllel " 7:50

Fehér fém, kettős fedél és aranyszéll " 7:40

Goldin-Remontoir, 3 Goldin fedéllel " 7:50

Óriási Nickel-Anker Legjobb Ezüst-Remontoir kettős aranyszéll " 10.—

Ditto, hölgyeknek " 8:30

Legjobb Anker-Ezüst-ferőóra " 9.—

3 ezüst fedéllel " 13.—

Ditto, Tula-Ezüst. " 15.—

Minden óra legalább három darab fajonkinti vételnél, vámmentes. Redelmenyek vagy az összeg előleges beküldése után esetleg utánvétellel rögtön utnak indítanak. Cseré megengedtetik. Óráink elismert olesók árai igen sok óras és kereskedőnek jó és biztos jövőjének elősegítői.

Kommen S. és tsa. Bassel (Schwajcz.)

Órák nagyraktára.

Fióüzlet: **Bregenz.** (Vorarlberg.)

Leveldij 25, levelezőlap 10 állér.

Iskolai könyvek,

Író- és rajzszeretek

dús választékban kaphatók

Özv. Kirchner J. E.-féle könyv- és papirkereskedésben

Versecz, Andrassy-tér.

TÜDŐBAJOK GYÓGYITHATÓK!

(Krónikus katarrhusok és tüdővész.)

statisztikai feljegyzések szerint Németországban a tüdővészések száma körülbelül 1 1/2 millió, melyből évenként körülbelül 180.000 ember esik áldozatul. A magyarországi statisztika pedig ennél még borzasztóbb képet tár elénk. Még rövid idővel ezelőtt mindenkit, kit ezen borzasztó betegség meglepett, menthetlenül elvesztek tartottak és csak az utóbbi években nyertük azon meggyőződést, hogy a gyógyulások nem is oly ritkák. Minden esetre kedvező viszonyok és körülmények szükségeltettek a gyógyulás eléréséhez, lett légyen az akár a beteg szervezete, akár pedig a célirányos gyógymód alkalmazásának követelménye.

Azon kérdés, hogy a tuberculózis ragadós-e, sokáig vita tárgyát képezte. Ujabb időben azonban azon eredményre jutottak, hogy a betegség magában véve nem, hanem az arra való hajlandóság a gyermekekre átszármatatik: azaz hogy a szervezeti hibák öröklítették át, mi által a fertőzés kellő alapot kap. Világos tehát, hogy a fertőző anyag oly ágyban vagy ruházatban található fel, melyben előzőleg egy tüdővésztes egyén halt el, igen könnyen átszármatatik annak gyermekeire, különösen ha azok öröklött szervibajok következtében már hajlandósággal bírnak. Azért is szükséges a beteg által használt helyiségeket, nemkülönben annak köpetét az orvos által adott utasítás szerint gondosan fertőtleníteni.

És mégis, ha más védőeszközünk a fertőző kór ellen nem volna, az emberiség nem 1/7 része pusztulna bele, hanem összessége, mivel naponta, hol a levegő, hol pedig a táplálék útján veszi be a tüdővész bacillusait.

A szorgos figyelő, ha nem is orvos, tapasztalhatja, hogy a természet talán utat-módot arra, hogy majdnem minden, a szervezetre káros befolyást ellensúlyozni, sőt csírájában elfojtani képes.

Példárá az égetett seb, melynél a természet egyszerű gyógyhatánya alatt oly anyag képződik az elhaló és újból fejlődő szövetek által, hogy az oly védőpajzsot képez, milyent maga az orvostudomány sem volna képes oly czélszerűen alkalmazni. Mert a természet a káros hatányokat csodálatosképen kiválasztja és kiküszöböli a szervezetből és pedig izzadság útján vagy gyomor és belek útján, avagy a veséken át. Csodálatos volna tehát, ha a szervezet nem bírna a tüdővész bacillusai val megküzdeni. És bír is megküzdeni.

Tudvalevő dolog, hogy azon helyen, hol a légszó számos kis ágacska — az ugynevezett bronchiákra — oszlik, melyek a tüdőbe vezetnek és együtt a tüdőkötszövettel a tüdőt alkotják, — fekszik két mirigy: az ugynevezett bronchial-és tüdőmirigy, melynek működéséről és feladatáról az orvostudomány sokáig nem volt tisztában. Most azonban dr. Hoffmann tanár vizsgálataiból már tudjuk, hogy azok egy, „speciális

nedvet“ választanak ki, mely nedv a fertőző csírákat, s így a tüdővész bacillusait is, még mielőtt a tüdőbe érve, ott romboló hatását kifejtené, tönkre teszi. Már most oly egyénnél, hol ezen mirigyek öröklött, avagy veleszületett gyengeség, nemkülönben physikai hatányok által működésükben gátolva vannak s ez által a szükségelt nedvet elegendő mennyiségben kiválasztani nem képesek, hozzá még az is, ha a tüdőakár meghűlés, por vagy bármi más idegen anyag behatása által meg van, támadva mi által ellentámasztási képessége gyengült, meg van könnyítve a tüdővész bacillusainak a tüdőbe való behatása s így előbb-utóbb kifejezheti romboló hatását: a tüdővész kifejlődését.

Mint láttuk, a két tüdőmirigyből kerül ki azon nedv, mely tönkre teszi a tüdővész bacillusait. Miután pedig az emlős-állatokban is feltalálható ezen mirigyek és ugyanazon feladatot teljesítik, mint az emberi szervezetben, ebből kifolyólag kísérleteket tettem kilyen anyagot mesterségesen oda vezetni, a hol arra a szervezetben szükség van és ez által gyógyulást közvetve létre hozni.

Miután a tudományos kutatások ezirányban eredményeiben igazolták fentebbi feltevést, nagyban készítették ezen nedvet és „Dr. Hoffmann-féle Glandulen“ címén forgalomba hozták. Mindezen állítások lentebb igazoltatnak a leghíresebb orvosok által, kik leginkább foglalkoztak tüdőbetegségek gyógykezelésével. Ez azonban csak egy része a nagy eredményeknek.

Még az esetben is biztos gyógyeredményt tudunk elérni a „Dr. Hoffmann-féle Glandulen“ használatával, midőn a kór már előrehaladott állapotban van. Ugyanis a tuberculotikus gyuladások göcök olyatén módon gyógyulnak, hogy a további tuberculotikus táp elfojtatik és maga a szervezet betokolja a már meglévő tuberculotikus göcöt egy mérséltéggel, melyet maguk a véredények készítenek. Ez újabb bizonyítéka annak, hogy a természet is mily nagy gyógyhatány akkor, midőn a kór elveszti hatalmi fölényét a szervben. Mindezek után joggal nevezhető a dr. Hoffmann-féle Glandulen a természet gyógyhatányának, a mennyiben a természetet segíti akkor-és körmező anyag ellen való küzdelemben; az által, hogy új erőt vezet hozzá, hogy a kórral megküzde, azt legyőzze.

A „Dr. Hoffmann-féle Glandulen“, mint az egészséges állati szervezetnek része, teljesen ártalmatlan, míg sok más szer (vegyi szer), melyet mint a tüdővész elleni szert ajánlanak, többé-kevésbé erős mérgek és ezen hatásokban legalább annyira ártalmasak az emberi szervezetre, — anélkül azonban, hogy a tüdővész gyógyítanak, — mint maga a tuberculotikus bacillus, amennyiben biztos gyomorhajókat idéznek elő s ez által csak a szervezetet gyengítve, elősegítik a tüdővész rohamos kifejlődését.

A „Dr. Hoffmann-féle Glandulen“-nál különösen kiemelendő azon tény, hogy bármely gyógyszernél adagolható, mert egyik a másikat működésében nem gátolja. Nem okoz semminemű megterheléseket, a mi azonban ne indítson senkit arra, hogy a kezelő orvos elől annak használatát eltilkolja. Mert ez nem kuruzsló szer, melyet a tudományos világ előtt titkolni kell. Sőt az orvos uraknak egy egész füzet tudományos értekezlet és bírálat áll rendelkezésre ezen szerről. Az egész szer nem áll egyébből, mint a zsirtalanított, megszáritott és por alakká készített egészséges juh-bronchial mirigyéből, mely tejezúkkal comprálva, tablettá alakban jön a forgalomba. Mindegyik tablettá 0.25 gramm súlyú és tartalmaz 0.05 gramm porrá zúzott bronchial-mirigyet (Glandulen), mely 0.25 gramm friss mirigyanyagnak és 0.20 gramm tejezúknak mint vivőszerekkel felel meg.

A ki ezen szert orvosi receptje (vény) nélkül a gyógyszerárban kéri (majd minden gyógyszerárban kapható), ügyeljen arra, hogy olyan üvegekben kapja, mint alantí rajz mutatja, mivel már megkísérlették más szerral, hasonló névvel hamisítani és forgalomba hozni. Ilyen hamisítványokat — mint az egészségre ártalmasokat — a legerélyesebben vissza kell utasítani. A hol esetleg a „Dr. Hoffmann-féle Glandulen“ nem kapható, ott forduljanak a gyár főelérési irodájához: (Török József gyógyszerész, Budapest VI., Király-utca 12.). kinél gyári árban beszerezhető. Megrendelésnél czélszerű az összeg előleges beküldése.

Ára egy üvegnek 100 tablettával 5.50 korona
„ „ „ 50 „ „ 3.

Figyeljen
ezen
védjegyre.

A „Dr. Hoffmann-féle Glandulen“ csak ilyen üvegben jön forgalomba, mint ezt a minta-rajz mutatja.

Dr. Hoffmann utóda
vegyi gyára.

Meerane, (Szászországba)

Kezelő orvosok nyilatkozatai.

Orvosi bizonylatok:

Dr. Dosing Hermeskeili kerületi orvostól. Kivánatára készséggel kijelentem Önnek újól, hogy a „Glandulen“ szerével elért sikerekkel felette meg vagyok elégedve. Valamennyi betegségi symptomák szűnőfélben vannak. A hőmérsék a normalisra visszazállt. A köhögés megszűnt. Hörgi légzés ez idő szerint már nem diagnosizálható.

Dr. Braun Herbsteini orvostól. Az Ön „Glandulen“ tablettáit makacs rekedtség és köhögés ellen igen jó eredménnyel használtam. Kellemetlen mellékkörülmények soha sem léptek fel. Azokat adt' esetekben mindig használni fogom és kártársaimnak is a legmelegben ajánlhatom.

Dr. Heusmann Cannesi (Riviera) orvostól. A „Glandulen“-szer igen hatásos gyógyszernek bizonyult tüdővész és tüdőkatarrhus esetében. Alkalmazása mellett egyhamar szűnik a láz, az éjjeli izzadások elmaradnak, az étvágy feltűnően javul és a köhögés által zavart éjjeli nyugalom helyre áll. Ezen gyógyhatány ez idő szerint az egyedüli orvosszer a tüdővész gyógykezelésénél.

Dr. Kohn F. gyakorló orvostól Bécs. Már az első 100 Tabletta használata után meglepően változik a körkép. A köhögés enyhébb. A hörgi légzés sokkal ritkább és gyengébb. Általános állapot jobb, az erők gyarapodóban és további két hónap letforgása után legnagyobb örömmre a beteg egészen helyre volt állítva. Köhögés és köpedék egészen megszűnt. A hörgi légzés szintén elmúlt. Tuberculotikus bacillus az egész szervezetről eltűnt. Éjjeli izzadás és lázmentes állapot. Testsúly 6 kilogrammal gyarapodva.

Dr. Wicke Wüsteseibersdorfiól. Egy tanító nejemnek, kinél kifejezetten tüdőcsics beszűremkedés, lesóványodás, éjjeli izzadás és köhögést konstátáltam, 30 napig „Glandulen“-t adagoltam és a nő állapota feltűnő módon javult, úgy hogy teljesen jól érzi magát. Súlyban egy hónap alatt 4 kilogrammot nyert.

A fenti másolatok azonosságát az eredeti levelekkel Kühn Vilmos Ernő kir. közjegyző, Meerane (Szászország), hitelesen bizonyítja.

Dr. Hellberg O. Hud.ksvallban. (Svédország). A Dr. Hoffmann-féle „Glandulen“-tabletták a legjobb és ugyszólván az egyedüli gyógyszer tüdővész ellen, mely a betegséget biztosan megakadályozza és gyógyulást okoz.

Dr. Wallot Rockenauban. Szívesen igazolom, hogy a „Glandulen“-tabletták használata által magamat állandóan jól érztem és mindennemű katarrhustól ment maradtam. A szer ártalmatlan voltáról is meggyőződtem.

Dr. Budacek, Gureinban. Két betegemnek rendeltem az Ön „Glandulen“-jét és 8—10 nap után elveszítették tüdőkatarrhusukat. A „Glandulen“-kúra igen bevált különösen annak kellemes adagolása által.

Dr. Pollák, Königsbergben a./E. „Glandulen“-tablettáikat egy jobboldali tüdőcsics beszűremkedés esetében alkalmaztam, mely betegnél előzőleg Creosot adagoltattott egy másik orvos, de minden eredmény nélkül. Ezen tabletták használata mellett a beteg nő határozottan javult.

Dr. Habermann, Magdeburgban. Az Ön „Glandulen“-tablettáikat a tüdővész különféle súlyos esetében használtam és arról győződtem meg, hogy azok az eddigi ily belső szereket határozottan felülmúlják és eredményeiben a hatásuk feltűnő.

Dr. Percy Newell, Crowborough, (Anglia). Igen örvendek, hogy „Glandulen“-jéről csak jót mondhatok. Es egyetérték többi kollégáimmal abban, hogy jelenleg ezen szer az egyedüli a tüdővész ellen.

Dr. Sarlai Bernsteinban. „Glandulen“-tablettáikat kezdő tüdővész esetében igen hatásosan alkalmaztam, úgy hogy teljes gyógyulást értem el velök.

Dr. Becker Jannowitzból. Kedves kötelezőségeimnek tartom bizonyítani, hogy „Glandulen“-tablettáikat feleségem krónikus tüdőkatarrhusával igen jó eredménnyel használtam, úgy hogy az folytatólagos használat mellett állandóan jól érzi magát.

Scognamiglio G. és Meyer V. tanár urak Nápolyban. A tüdővész 31 különféle esetében, hol előzőleg már többféle gyógymód eredménytelenül alkalmaztatott, kísérletek tettem a „Glandulen“-tablettákkal és az eredmény igen hatásosnak bizonyult. A betegség tünetei, mint láz, köhögés, éjjeli izzadás, köpedék, étvágytalanság stb. lassanként megszűntek, úgy hogy a betegek időről-időre, mint felgyógyultak elhocsáttattak.

Dr. Günther József, Duna-Szekesön. Két betegem — mindkettő tüdővész — három hónap óta használják a „Glandulen“-tablettáikat és az eredmény valóban meglepő. Hat hét óta a tuberculotikus bacillusok a köpetben fel nem találhatók. A betegek testsúlyban egyre gyarapodnak. Az étvágy javulóban és a betegek rendkívül jól érzik magukat. Sem éjjeli izzadás, sem mellszúrás jelenségei nem mutatkoznak. Köhögésnek is csak nyoma. Mindkét tüdőcsics petyhüdsége és a jellegzetes hörgi lélekzések elmúltak. Ép oly jól érzik magukat a többi betegek, kik rendelkezésük szerint a „Glandulen“-tablettáikat hosszabb idő óta használják. Én részemről tüdőbetegségek esetében a „Glandulen“-t csak a legmelegebben ajánlhatom.

Dr. Fragner, Frühluss. Becses megkeresésére a „Glandulen“-re vonatkozólag értesíthetem, hogy az Ön által czímre beküldött próbatablettákkal kielégítő eredményt értem el. Az általános állapot betegemnél szem látomást javult. Különösen javult azok étvágya.

Dr. Andreas Károly, törvényeszi és kerületi orvos Arnfelsben (Stájerország). 200 „Glandulen“-tablettáka elhasználása után gyógykezelésem alatt álló phthisisben szenvedő betegemmel az éjjeli láz és köhögési inger jelentékenyen alább hagyott. Öt héttel később értesít engem betegem, hogy öt üveg elhasználása után feltűnően jól érzi magát és hogy küldjek neki újból „Glandulen“-tablettáikat. Ezen örvendetes tény készlet engem arra, hogy folytassam a „Glandulen“-kúra használatát.